

The Effect of Diode Laser and Resin Infiltration on the Shear Bond Strength of Orthodontic Brackets Bonded to Demineralized Enamel

Mohammad Hossein Toodezaeim¹, Asma Mohammadi^{2*}

¹Associate Professor, Department of Orthodontics, School of Dentistry, Yazd University of Medical Sciences, Yazd, Iran

²Post-graduate Student, Department of Orthodontics, School of Dentistry, Yazd University of Medical Sciences, Yazd, Iran

Received: 24 August 20 24 , Accepted: 26 February 2025

Background: The purpose of this study was to compare the effect of diode laser and resin infiltration on the shear bond strength (SBS) of orthodontic brackets bonded to demineralized enamel surfaces.

Methods and Materials: Thirty six sound extracted maxillary premolars were collected for this in-vitro study. Samples were demineralized at 37°C over the course of 48 hours. Specimens were randomly divided into three equal groups (n=12), namely: Group 1 (control group): no surface treatment was applied. Group 2: resin infiltration (DMG, Hamburg, Germany) was performed prior to bonding. Group 3: enamel surfaces were irradiated with diode laser (970 nm, 2 W) for 15 seconds with continuous scanning. Orthodontic brackets were bonded to the prepared surfaces of all specimens. The SBS values were recorded using a Universal Testing Machine. ANOVA was used to compare SBS values between different study groups followed by Tukey's post hoc test for pairwise comparison. P-value <0.05 was considered statistically significant.

Results: Group 2 demonstrated the highest mean SBS values (6.62 ± 0.75 MPa), followed by group 1 (6.24 ± 0.76 MPa) and group 3 (4.80 ± 0.68 MPa), in descending order. According to ANOVA, there was a statistically significant difference between the average SBS values among the three study groups ($P=0.001$). Pairwise comparison revealed that the mean SBS value recorded for the laser-treated group, was significantly lower than that of the resin infiltration and control groups ($P=0.001$ for both). However, the difference between the SBS of the resin infiltration group and the control group was not statistically significant ($P=0.423$).

Conclusion: Surface pretreatment with diode laser irradiation resulted in low SBS values, indicating a weak bond strength between the orthodontic brackets and demineralized enamel surfaces. These findings suggest that diode laser surface treatment is not effective for bonding orthodontic brackets to teeth with white spot lesions.

Keywords: Dental White Spot, Diode Lasers, Resin Infiltration, Shear Strength, Orthodontic Brackets

*Corresponding Authors: dr.asma.mdi.1993@gmail.com

► Please cite this paper as: Toodezaeim MH, Mohammadi A. The effect of diode laser and resin infiltration on the shear bond strength of orthodontic brackets bonded to demineralized enamel. *J Mashhad Dent Sch* 2025; 49(1):16-25.

► DOI: [10.22038/jmds.2025.25656](https://doi.org/10.22038/jmds.2025.25656)

بررسی آزمایشگاهی اثر لیزر دیود و رزین اینفیلتره بر استحکام باند برشی براکت‌های ارتودنسی باند شده به مینای دمینرالیزه

محمدحسین نوده زعیم^۱، اسما محمدی^{۲*}

^۱دانشیار، گروه ارتودنسی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران
^۲دستیار تخصصی، گروه ارتودنسی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران

تاریخ ارائه مقاله: ۱۴۰۳/۶/۳ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۸

چکیده

مقدمه: هدف از این مطالعه بررسی آزمایشگاهی اثر لیزر دیود و رزین اینفیلتره بر استحکام باند برشی براکت‌های ارتودنسی باند شده به مینای دمینرالیزه بود.

مواد و روش‌ها: به منظور انجام این مطالعه آزمایشگاهی، ۳۶ عدد دندان پره مولر ماگزیلاری کشیده شده سالم، جمع‌آوری شدند. نمونه‌ها به طور تصادفی در سه گروه که شامل ۱۲ نمونه بود، قرار گرفتند. در ابتدا نمونه‌ها به مدت ۴۸ ساعت در محلول دمینرالیزه در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد قرار گرفتند. برای گروه اول (کنترل) پس از دمینرالیزاسیون، هیچ تیماری اعمال نشد. برای گروه دوم، از رزین اینفیلتره (DMG, Hamburg, Germany) برای تیمار نمونه‌ها استفاده شد. برای گروه سوم (لیزر دیود): یک لیزر دیود تجاری (با طول موج ۹۷۰ نانومتر و توان ۲ وات) در حالت پیوسته به سطوح دندانی آماده شده برای ۱۵ ثانیه استفاده شد. سپس براکت‌های ارتودنسی به دندان‌ها باند شدند. استحکام باند برشی براکت‌های باند شده با استفاده از Universal Testing Machine در سرعت یک میلی‌متر در دقیقه اندازه‌گیری شد. داده‌ها با استفاده از آزمون ANOVA و مقایسه دو به دو توکی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. سطح معنی‌داری در این مطالعه ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: میانگین استحکام باند برشی از بیشترین به کمترین، به ترتیب در گروه‌های رزین اینفیلتره ($6/62 \pm 0/75$ مگاپاسکال)، کنترل ($6/24 \pm 0/76$ مگاپاسکال) و لیزر دیود ($4/80 \pm 0/68$ مگاپاسکال) بود. نتایج آزمون ANOVA یک طرفه نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین گروه‌ها از نظر استحکام باند برشی وجود داشت ($p=0/001$). نتایج مقایسه زوجی بین گروه‌ها نشان داد که میانگین استحکام باند برشی ثبت شده برای گروه لیزر دیود به طور معنی‌داری کمتر از دو گروه کنترل ($p=0/001$) و گروه رزین اینفیلتره ($p=0/001$) بود. اما تفاوت استحکام باند برشی بین گروه رزین اینفیلتره و کنترل از نظر آماری معنی‌دار نبود ($p=0/423$).

نتیجه‌گیری: براساس نتایج این مطالعه، استفاده از لیزر دیود در ضایعات لکه سفید به طور معناداری استحکام باند برشی کمتری در مقایسه با گروه‌هایی که لکه‌های سفید در معرض هیچ نوع درمانی قرار نگرفته بودند و یا از رزین اینفیلتراسیون استفاده شده بود، ایجاد می‌کند. لذا این نوع درمان برای دندان‌های با ضایعات لکه سفید و یا دمینرالیزه که قرار است تحت درمان ارتودنسی ثابت قرار گیرند، توصیه نمی‌شود.

کلمات کلیدی: ضایعات لکه سفید، لیزر دیود، رزین اینفیلتریشن، استحکام برشی، براکت ارتودنسی

مجله دانشکده دندانپزشکی مشهد / سال ۱۴۰۴ / دوره ۴۹ / شماره ۱: ۱۶-۲۵.

* مؤلف مسؤل، نشانی: دستیار تخصصی، گروه ارتودنسی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه

درمان ترمیمی را به تاخیر می‌اندازد یا از بین می‌برد و خطر حساسیت پس از عمل و التهاب پالپ را از بین می‌برد.^(۱۶) لیزر نیز به عنوان یک روش درمانی جدید مورد بررسی قرار گرفته است. تحقیقات نشان داده‌اند که لیزر دایود می‌تواند تأثیر مثبتی بر مینای دندان داشته باشد و ممکن است تغییراتی در ساختار مینا ایجاد کند.^(۱۷-۲۰)

به دلیل شیوع بالای دباوند براکت‌های ارتودنسی ناشی از تنش‌های مکانیکی و حرارتی، یا به دلیل نیاز به تغییر موقعیت براکت‌ها، ریپاند براکت‌ها یک امر متداول در طول درمان ارتودنسی است.^(۲۱، ۲۲) ضایعات لکه سفید ممکن است در سطح باکال دندان، در حین ریپاند مشاهده شوند. تنها چند مطالعه تأثیر درمان ضایعات لکه سفید را بر استحکام باند برشی براکت‌های ارتودنسی نشان داده‌اند.^(۲۳، ۲۴، ۲۵)

هنگام اچ مینای دمیترالیزه، باید احتیاط کرد و بهتر است مینای دمیترالیزه اچ نشود. اگر اجتناب از اچ کردن مینا غیرممکن باشد، زمان اچینگ کوتاه و یا درمان سطحی این ضایعات می‌بایست مد نظر قرار گیرد.^(۲۵) به علاوه وجود این ضایعات، همراه با بهداشت نامناسب، می‌تواند منجر به کروژن فلزی و رنگ پایدار در لکه‌های سفید زیرین شود.^(۲۶)

این مطالعه، به بررسی تأثیر درمان با لیزر دیود و رزین اینفلتره بر استحکام باند برشی براکت‌های ارتودنسی در ضایعات لکه سفید که به صورت مصنوعی ایجاد شده بود، پرداخت.

ضایعات لکه سفید به عنوان اولین مرحله از دمیترالیزاسیون در مینای دندان شناخته می‌شوند و به راحتی قابل تشخیص هستند. این ضایعات نه تنها زیبایی بیمار را تحت تأثیر قرار می‌دهند، بلکه دندان‌های آسیب‌دیده را مستعد پوسیدگی می‌کنند.^(۱، ۲) بروز این ضایعات معمولاً پس از اتمام درمان ارتودنسی و جدا کردن براکت‌ها مشاهده می‌شود.^(۳)

در طول درمان ارتودنسی، براکت‌ها و آرج وایرها، حفظ بهداشت دهان را دشوار می‌کنند و منجر به تجمع پلاک می‌شوند. باکتری‌های پوسیدگی‌زا با آزاد کردن اسید لاکتیک، pH را کاهش می‌دهند و در نهایت به دمیترالیزاسیون و تشکیل ضایعات لکه سفید منجر می‌شوند.^(۴) این ضایعات معمولاً در دو مرحله تشکیل می‌شوند: نرم شدن مینای دندان و سپس تشکیل ضایعات زیرسطحی.

شیوع ضایعات لکه سفید، از ۵۰ تا ۹۰ درصد متغیر است و بیشتر در دندان نیش و ثنایای جانبی مشاهده می‌شود.^(۵، ۶) بیماران نوجوان و طول مدت درمان از عوامل مؤثر در ایجاد این ضایعات هستند.^(۷، ۸) روش‌های سنتی درمان شامل رمیترالیزاسیون با فلوراید است.^(۹) فرآیند رمیترالیزاسیون شامل انتشار یون‌های کلسیم و فسفات به داخل ضایعه زیر سطحی برای بازیابی ساختار دندان از دست رفته است.^(۱۰) فلوراید به سفت شدن ساختار دندان کمک می‌کند، اما در مورد بهبود رنگ مینای متخلخل اختلاف نظر وجود دارد.^(۱۱-۱۳) روش‌های جدید شامل استفاده از رزین‌های اینفلتره برای پوشاندن لکه‌ها است که به تثبیت ضایعات و جلوگیری از دمیترالیزاسیون کمک می‌کند.^(۱۴، ۱۵) علاوه بر این، اینفلتراسیون رزین پشتیبانی مکانیکی قابل توجهی را برای بافت دندان فراهم می‌کند (حفظ ساختار آن)، نیاز به

مواد و روش‌ها

در این مطالعه آزمایشگاهی با کد اخلاق IR.SSU.REC.1402.048، ۳۶ دندان پره مولر ماگزیلاری کشیده شده سالم، جمع‌آوری شدند. تمام نمونه‌ها با آب شسته و به مدت ۴۸ ساعت در محلول تیمول ۰/۱ درصد قرار داده شدند تا از کم آبی و رشد باکتری جلوگیری شود.^(۲۷) سپس نمونه‌ها تا انجام مراحل کارهای پژوهشی در آب مقطر قرار داده شدند و برای جلوگیری از رکود (deterioration)، آب مقطر هر ۲۴ ساعت یکبار تعویض شد.^(۲۸) قبل از ایجاد ضایعات لکه سفید، لاک مقاوم به اسید (لاک ناخن) در تمام سطوح دندان به جز یک مربع ۳ میلی‌متر در ۳ میلی‌متر در یک سوم سرویکال تاج، اعمال شد.^(۲۹) پس از تثبیت کامل لاک ناخن، تمام نمونه‌ها در ۲۰ میلی‌لیتر محلول دیمیرالیزاسیون بافر اسیدی شده به مدت ۴۸ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد معلق شدند. محلول دیمیرالیزاسیون حاوی ۲/۲ میلی‌مول در لیتر CaCl_2 ، ۲/۲ میلی‌مول در لیتر NaH_2PO_4 و ۵۰ میلی‌مول در لیتر اسید استیک با PH ۴/۵ با NaOH تنظیم شد.^(۳۰)

پس از دیمیرالیزاسیون، تمامی نمونه‌ها به طور تصادفی در سه گروه که هر گروه شامل ۱۲ نمونه بود، قرار گرفتند. گروه اول (کنترل): پس از دیمیرالیزاسیون هیچ تیماری اعمال نمی‌شد و نمونه‌ها در بزاق مصنوعی در دمای ۳۷ درجه قرار گرفتند. سپس برای باندینگ براکت‌ها آماده شدند. گروه دوم (رزین اینفیلتره): در این گروه از رزین اینفیلتره (DMG, Hamburg, Germany) برای تیمار نمونه‌ها استفاده شد. پس از فرآیند دیمیرالیزاسیون، سطح مینای دندان با آیکون اچ (HCL ۱۵٪) به مدت ۲ دقیقه اچ شد، سپس به مدت ۳۰ ثانیه با آب شستشو داده شد و پس از شستشو، آیکون خشک به مدت ۳۰ ثانیه اعمال و سپس خشک شد. پس از

این مرحله، آیکون اینفیلتره به مدت ۳ دقیقه اعمال گردید، سپس با هوا پراکنده و به مدت ۴۰ ثانیه کیور شد. دوباره آیکون اینفیلتره به عنوان لایه دوم به مدت ۱ دقیقه اعمال و به مدت ۴۰ ثانیه کیور شد.^(۳۱) گروه سوم (لیزر دیود): یک لیزر دیود تجاری (Gigga Whuhan cheese, OptronicsTechnology, China) با طول موج ۸۱۰ نانومتر و توان ۲ وات در حالت پیوسته به سطوح دندان‌های آماده شده برای ۱۵ ثانیه استفاده شد.^(۳۲، ۳۳) لیزر به یک فیبر کنداکتور اپتیک ۲۲۰ میکرومتری به عنوان عامل انتقال متصل شد. پرتو لیزر بر روی پنجره‌های مشخص شده در قسمت سطوح لبیبال تاج دندان‌های آماده شده اعمال شد. نوک فیبر اپتیک در حالت غیرتماسی با فاصله استاندارد ۲ میلی‌متر استفاده شد.^(۳۴)

در ادامه براکت‌های ارتودنسی (American Orthodontics, Wisconsin, USA) باند شدند. قبل از مراحل باندینگ، دندان‌ها در یک بلوک آکرلیکی قرار داده شدند. مینای دندان با یک کاپ لاستیکی و پامیس بدون فلوراید صیقل داده و با آب اسپری شد و سپس با جریان هوای فشرده خشک گردید. براکت‌های استیل اسلات ۲۲ MBT برای دندان‌های پره مولر بالا استفاده شد. دندان‌ها اچ شده (ژل اسید فسفریک ۳۵ درصد Dora.Etch Plus Jumbo, IRAN، ۳۰ ثانیه)، با آب شسته و با دمیدن هوا خشک شدند. سپس براکت‌ها توسط کامپوزیت (BracePaste Light Cure American Adhesive - Bracket Cemenet) به دندان‌ها باند شدند. براکت‌ها در موقعیت متناسب روی سطح مینا قرار گرفتند و ادهزیو اضافی با یک سوند حذف شد. سپس به مدت ۴۴ ثانیه کیور شدند. در نهایت نمونه‌ها به مدت ۲۴ ساعت در آب مقطر (۳۷ درجه سانتی‌گراد) نگهداری شدند. استحکام باند برشی براکت‌های باند شده با استفاده از

یافته‌ها

با توجه به جدول ۱، میانگین استحکام باند برشی از بیشترین به کمترین به ترتیب مربوط به گروه‌های رزین انفیلتره ($۰/۷۵ \pm ۶/۶۲$ مگاپاسکال)، کنترل ($۰/۷۶ \pm ۶/۲۴$ مگاپاسکال) و لیزر دیود ($۰/۶۸ \pm ۴/۸۰$ مگاپاسکال) بود. نتایج آزمون ANOVA یک طرفه نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین گروه‌ها از نظر استحکام باند برشی وجود داشت ($P=۰/۰۰۱$).

با توجه به جدول ۲، نتایج مقایسه زوجی بین گروه‌ها با استفاده از آزمون تعقیبی Tukey HSD نشان داد که میانگین استحکام باند برشی برای گروه لیزر دیود به طور معنی‌داری کمتر از دو گروه کنترل ($P=۰/۰۰۱$) و رزین اینفیلتره ($P=۰/۰۰۱$) بود. اما تفاوت استحکام باند برشی بین گروه رزین انفیلتره و کنترل از نظر آماری معنی‌دار نبود ($P=۰/۴۲۳$).

Universal Testing Machine در سرعت یک میلی‌متر در دقیقه اندازه‌گیری شد. دستگاه نیروی شکست را به واحد نیوتن (N) اندازه‌گیری می‌کرد که با تقسیم مقدار نیروی شکست به سطح بیس برکت به واحد مگاپاسکال تبدیل شد. سطح بیس برکت توسط یک کولیس دیجیتال اندازه‌گیری شد. پس از اندازه‌گیری استحکام باند برشی برکت‌ها، میانگین سه گروه توسط تست‌های آماری مورد ارزیابی قرار گرفت. میزان استحکام باند با استفاده از نیروی اعمال شده در هنگام شکست باند محاسبه شد. داده‌ها پس از جمع‌آوری وارد نرم‌افزار SPSS ورژن ۲۲ شده و با استفاده از فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار توصیف شدند. سپس توزیع نرمال داده‌ها توسط آزمون کولموگروف-اسمیرنوف بررسی شد. با توجه به نرمال بودن داده‌ها، از آزمون ANOVA و مقایسه دو به دو توکی برای تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شد. سطح معنی‌داری در این مطالعه ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

جدول ۱: مقایسه استحکام باند برشی بین گروه‌های مورد مطالعه

P-value*	بیشترین (MPa)	کمترین (MPa)	انحراف استاندارد \pm میانگین (MPa)	گروه
۰/۰۰۱	۵/۷۷	۳/۱۴	$۴/۸۰ \pm ۰/۶۸$	لیزر دیود
	۷/۲۳	۴/۷۴	$۶/۲۴ \pm ۰/۷۶$	کنترل
	۷/۹۸	۵/۷۱	$۶/۶۲ \pm ۰/۷۵$	رزین انفیلتره

*ANOVA

جدول ۲: مقایسه زوجی استحکام باند برشی با استفاده از آزمون Post Hoc

P-value*	انحراف استاندارد \pm میانگین (MPa)	اختلاف میانگین	
۰/۰۰۱	$۱/۸۱ \pm ۰/۳۰$	۱/۸۱	لیزر دیود با رزین انفیلتره
۰/۰۰۱	$۱/۴۳ \pm ۰/۳۰$	۱/۴۳	لیزر دیود با کنترل
۰/۴۲۳	$۰/۳۸ \pm ۰/۳۰$	۰/۳۸	رزین انفیلتره با کنترل

*Post-hoc Test

بحث

و ظاهر ضایعات لکه سفید را در مقایسه با عدم درمان یا درمان فلوراید به تنهایی بهبود می‌بخشد. علاوه بر این، مطالعه Moharam و همکاران^(۳۹)، نشان داد استفاده از لیزر دیود به طور مثبت بر تجزیه و تحلیل شیمیایی و ریزسختی سطح ضایعات لکه سفید مینا تأثیر می‌گذارد و یک رویکرد نویدبخش برای رمینرالیزاسیون مینا محسوب می‌شود. با توجه به دانش ما، تنها یک مطالعه استحکام باند برشی براکت‌های ارتودنسی را پس از استفاده از لیزر دیود برای پیشگیری از ضایعات لکه سفید بررسی کرده‌است.

مطالعه‌ای توسط Yahya و Omar^(۴۰) با هدف ارزیابی استحکام باند برشی (SBS) براکت‌های چسبانده شده به مینای دندان دمیترالیزه تیمار شده با وارنیش فلوراید (M3)، هیپوکلریت سدیم ۵٪ NaClO و رزین اینفیلتره آیکون با ویسکوزیته کم (DMG) و لیزر (YAG) با فلوراید انجام شد. تفاوت قابل توجهی در استحکام باند برشی همه گروه‌ها مشاهده شد. استحکام باند گروه دمیترالیزه که با وارنیش فلوراید ۵ درصد تیمار شده بود به طور قابل توجهی کمتر از سایر گروه‌ها بود.

مطالعه Saifeldin و همکاران^(۴۱)، با هدف مقایسه تأثیر لیزر دیود و دی آمین فلوراید نقره بر استحکام باند برشی براکت‌های ارتودنسی در شرایط آزمایشگاهی انجام شد. میانگین استحکام باند برشی براکت‌های ارتودنسی هنگام اعمال لیزر دیود پس از اچ کردن مینا به طور معنی‌داری بیشتر از سایر گروه‌های مداخله، اما کمتر از گروه کنترل بود. در حالی که گروه لیزر دیود قبل از اچینگ مینا، کمترین میانگین استحکام باند برشی را داشتند. در مطالعه حاضر، کمترین استحکام باند برشی براکت‌ها در گروه لیزر دیود بود که به طور معنی‌داری کمتر از گروه کنترل بود. این نتایج با یافته‌های مطالعه فوق همسو بود. این یافته‌ها حاکی از آن است که به طور کلی لیزر دیود نمی‌تواند استحکام باند

در مطالعه حاضر، در مجموع ۳۶ دندان پره مولر ماگزیلاری کشیده شده سالم پس از ایجاد ضایعات مصنوعی لکه سفید با استفاده از محلول دمیترالیزاسیون، در سه گروه کنترل، رزین انفیلتره و لیزر دیود قرار گرفتند. نتایج نشان داد که کمترین استحکام باند برشی مربوط به گروه لیزر دیود و بیشترین آن مربوط به گروه رزین انفیلتره بود. میانگین استحکام باند برشی برای گروه لیزر دیود به طور معنی‌داری کمتر از دو گروه کنترل و رزین انفیلتره بود. اما تفاوت استحکام باند برشی بین گروه رزین انفیلتره و کنترل از نظر آماری معنی‌دار نبود.

از زمان تکامل رویکردهای باندینگ، تحقیقات بسیاری بر بهبود پیوند بین براکت‌های ارتودنسی و مینای دندان متمرکز شده‌اند. در این میان راهکارهایی مطلوب هستند که همزمان با کاهش از دست دادن مینای دندان ناشی از ضایعات لکه سفید، استحکام باند قابل قبول بالینی را حفظ کنند.^(۳۳، ۳۵، ۳۶) استفاده از لیزرها برای پیشگیری از ضایعات لکه سفید در مطالعات گذشته نشان داده شده است. مطالعه Nabawy و همکاران^(۳۳)، نشان داد اعمال لیزر Er,Cr:YSGG بر مینای دندان علاوه بر اثر آن در کاهش بروز ضایعات لکه سفید، موجب کاهش قابل توجه استحکام باند برشی براکت در مقایسه با گروه کنترل نمی‌شود. لیزرهای دیود از طریق اثرات فتوشیمیایی و تغییرات حرارتی جزئی، باعث تجزیه مواد آلی در مینای دندان می‌شوند. این فرآیند نقش مهمی در جلوگیری از انتشار یونی در سطح مینا ایفا می‌کند و بنابراین به جلوگیری از دمیترالیزاسیون مینا کمک می‌کند.^(۳۷) Alqahtani و همکاران^(۳۸)، نشان دادند که تابش لیزر دیود همراه با فلوراید موضعی به طور قابل توجهی سختی را افزایش داده

مطالعه حاضر از جهاتی دارای محدودیت بود. یکی از محدودیت‌هایی که موجب می‌شود نتایج مطالعه حاضر را تعمیم داد، احتمال تاثیر عواملی همچون نوع ادهزیو، نوع براکت و شرایط آزمایش بر استحکام باند برشی باشد. هر چند سعی شد این عوامل بین دو گروه یکسان‌سازی شود اما در مقایسه با مطالعات دیگر امکان دستیابی به یک نتیجه‌گیری جامع وجود ندارد. علاوه بر این حجم نسبتاً کم نمونه و عدم ارزیابی بالینی می‌تواند قابلیت اعتماد نتایج به‌دست آمده را تا حدودی کاهش دهد. از طرفی، در مطالعه حاضر تاثیر این دو رویکرد بر ریز سختی و شاخص‌هایی که موفقیت پیشگیری و درمان پوسیدگی را نشان می‌دهند، ارزیابی نشد و مشخص نیست که آیا هر دو روش به یک اندازه کارآمد بودند یا تاثیرها متفاوت بوده‌است.

پیشنهاد می‌شود در مطالعات آینده، تاثیر درمان با لیزر و اینفیلتراسیون رزین بر سایر خصوصیات از قبیل ریز سختی مینا و پیشگیری از بروز ضایعات لکه سفید نیز بررسی شود. همچنین، مقایسه بالینی رویکردهای درمان ضایعات لکه سفید همچون استفاده از فلوراید موضعی و سایر انواع لیزر نیز توصیه می‌شود.

نتیجه‌گیری

بر اساس نتایج این مطالعه، استفاده از لیزر دیود در ضایعات لکه سفید به طور معناداری استحکام باند برشی کمتری در مقایسه با گروه‌هایی که لکه‌های سفید در معرض هیچ نوع درمانی قرار نگرفته بودند و یا از رزین اینفیلتراسیون استفاده شده بود، ایجاد می‌کند. لذا این نوع درمان برای دندان‌های با ضایعات لکه سفید و یا دمیترالیزه که قرار است تحت درمان ارتودنسی ثابت قرار گیرند، توصیه نمی‌شود.

برشی را به حدود گروه کنترل برساند و در واقع انتخاب مناسب درمانی در بیمارانی که قرار است درمان ارتودنسی ثابت بر روی دندان‌های دمیترالیزه انجام شود، نمی‌باشد. انتخاب روش پیشگیری یا درمان ضایعه لکه سفید نباید بر استحکام باند برشی براکت‌های ارتودنسی تاثیر منفی بگذارد.^(۴۲) در حالت ایده‌آل، براکت‌های ارتودنسی باید نیروهای ارتودنسی و جونده را بدون شکست در طول مدت درمان تحمل کنند. اگر سطح مینای دندان قبل از اتصال براکت نیاز به پیش-درمانی داشته باشد، حفظ این استحکام می‌تواند چالش برانگیز باشد. استحکام باند قابل قبول برای براکت‌های ارتودنسی معمولاً بین ۵/۹ تا ۷/۸ مگاپاسکال است.^(۴۳) در مطالعه حاضر میانگین مقادیر به‌دست آمده در گروه‌های کنترل و رزین اینفیلتره، در این محدوده قرار داشت. اما در گروه لیزر دیود، این میانگین استحکام باند برشی کمتر از محدوده قابل قبول بود. این نشان می‌دهد که لیزر دیود ممکن است کاهش غیر قابل قبولی در استحکام باند برشی ایجاد کند.

استفاده از رزین اینفیلتره، یکی دیگر از رویکردهای پیشگیری و درمان ضایعات لکه سفید می‌باشد که اثربخشی آن در مطالعات گذشته نشان داده شده‌است.^(۴۴، ۴۵) این روش نه تنها ساختار ریز منافذ را کاهش می‌دهد، بلکه به طور مکانیکی مینای دندان را تقویت می‌کند.^(۴۵) در مطالعه حاضر، استحکام باند برشی براکت در نمونه‌های رزین اینفیلتره به طور معنی‌داری بیشتر از گروه لیزر دیود بود و حتی به اندازه مختصر استحکام باند برشی بهتری نسبت به گروه کنترل نشان داد، هرچند این تفاوت از نظر آماری معنی‌دار نبود. این نشان می‌دهد که رزین اینفیلتره می‌تواند علاوه بر اثر ثابت شده بر پیشگیری از ضایعات لکه سفید، اثر منفی قابل توجهی بر استحکام باند برشی نداشته باشد.

تشکر و قدردانی

مقاله حاضر برگرفته از پایان نامه با شماره طرح تحقیقاتی ۱۶۸۷۸ در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی یزد است و از لحاظ مالی توسط معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی یزد حمایت شده است.

تضاد منافع

هیچ تضاد منافی وجود نداشت.

منابع

1. Srivastava K, Tikku T, Khanna R, Sachan K. Risk factors and management of white spot lesions in orthodontics. *J Orthod Sci* 2013; 2(2): 43-9.
2. Sundararaj D, Venkatachalapathy S, Tandon A, Pereira A. Critical evaluation of incidence and prevalence of white spot lesions during fixed orthodontic appliance treatment: A meta-analysis. *J Int Soc Prev Community Dent* 2015; 5(6): 433-9.
3. Khoroushi M, Kachuie M. Prevention and treatment of white spot lesions in orthodontic patients. *Contemp Clin Dent* 2017; 8(1): 11-9.
4. Staudt CB, Lussi A, Jacquet J, Kiliaridis S. White spot lesions around brackets: in vitro detection by laser fluorescence. *Eur J Oral Sci* 2004; 112(3): 237-43.
5. Zarzycka-Kogut K, Pucek M, Szymańska J. Orthodontic treatment-complications and preventive measures. *Zdrow Publiczne* 2014; 124(2).
6. Eltayeb MK, Ibrahim YE, El Karim IA, Sanhoury NM. Distribution of white spot lesions among orthodontic patients attending teaching institutes in Khartoum. *BMC Oral Health* 2017; 17: 1-6.
7. Khalaf K. Factors affecting the formation, severity and location of white spot lesions during orthodontic treatment with fixed appliances. *J Oral Maxillofac Res* 2014; 5(1): e4.
8. Richter AE, Arruda AO, Peters MC, Sohn W. Incidence of caries lesions among patients treated with comprehensive orthodontics. *Am J Orthod Dentofacial Orthop* 2011; 139(5): 657-64.
9. Ten Cate J, Buijs M, Miller CC, Exterkate R. Elevated fluoride products enhance remineralization of advanced enamel lesions. *J Dent Res* 2008; 87(10): 943-7.
10. Cochrane N, Cai F, Huq N, Burrow M, Reynolds E. New approaches to enhanced remineralization of tooth enamel. *J Dent Res* 2010; 89(11): 1187-97.
11. Poosti M, Ahrari F, Moosavi H, Najjaran H. The effect of fractional CO₂ laser irradiation on remineralization of enamel white spot lesions. *Lasers Med Sci* 2014; 29: 1349-55.
12. Ogorescu A, Ogorescu E, Talpoş S, Zetu I. Resin infiltration of white spot lesions during the fixed orthodontic appliance therapy. *Rev Med Chir* 2011; 115(4): 1251-7.
13. Mueller J, Meyer-Lueckel H, Paris S, Hopfenmuller W, Kielbassa A. Inhibition of lesion progression by the penetration of resins in vitro: influence of the application procedure. *Oper Dent* 2006; 31(3): 338-45.
14. Lasfargues J, Bonte E, Guerrieri A, Fezzani L. Minimal intervention dentistry: part 6. Caries inhibition by resin infiltration. *Br Dent J* 2013; 214(2): 53-9.
15. Meyer-Lueckel H, Bitter K, Paris S. Randomized controlled clinical trial on proximal caries infiltration: three-year follow-up. *Caries Res* 2012; 46(6): 544-8.
16. Kielbassa AM, Mueller J, Gernhardt CR. Closing the gap between oral hygiene and minimally invasive dentistry: a review on the resin infiltration technique of incipient (proximal) enamel lesions. *Quintessence Int* 2009; 40(8): 663-81.
17. Castellan CS, Luiz AC, Bezinelli LM, Lopes RM, Mendes FM, Eduardo CDP, et al. In vitro evaluation of enamel demineralization after Er: YAG and Nd: YAG laser irradiation on primary teeth. *Photomed Laser Surg* 2007; 25(2): 85-90.

18. Chen C-C, Huang S-T. The effects of lasers and fluoride on the acid resistance of decalcified human enamel. *Photomed Laser Surg* 2009; 27(3): 447-52.
19. Klim JD, Fox DB, Coluzzi DJ, Neckel CP, Swick MD. The diode laser in dentistry. *Rev Wavelengths* 2000; 8(4): 13-6.
20. Hirota F, Furumoto K, editors. A hypothesis for acquired acid resistance afforded by the laser irradiation. *International Congress Series*; 2003: Elsevier.
21. Attin R, Stawarczyk B, Keçik D, Knösel M, Wiechmann D, Attin T. Shear bond strength of brackets to demineralize enamel after different pretreatment methods. *Angle Orthod* 2012; 82(1): 56-61.
22. Alavi S, Ehteshami A. Comparison of shear bond strength and enamel surface changing between the two-step etching and primer and self-etch primer methods in rebonding of orthodontic brackets: An: in vitro: study. *Dent Res J* 2019; 16(4): 239-44.
23. Nabawy YA, Yousry TN, El-Harouni NM. Shear bond strength of metallic brackets bonded to enamel pretreated with Er, Cr: YSGG LASER and CPP-ACP. *BMC Oral Health* 2021; 21(1): 306.
24. Chatzimarkou S, Koletsis D, Kavvadia K. The effect of resin infiltration on proximal caries lesions in primary and permanent teeth. A systematic review and meta-analysis of clinical trials. *J Dent* 2018; 77: 8-17.
25. Maijjer R, Smith D. Corrosion of orthodontic bracket bases. *Am J Orthod* 1982; 81(1): 43-8.
26. Ceen R, Gwinnett A. Indelible iatrogenic staining of enamel following debonding. A case report. *Journal of clinical orthodontics: J Clin Orthod* 1980; 14(10): 713-5.
27. Atashi MHA, Kachoei M. Does mechanical locking-base ceramic brackets reduce cracks at debonding. *J Clin Exp Dent* 2012; 4(5): 266-70.
28. Montero MMH, Vicente A, Alfonso-Hernández N, Jiménez-López M, Bravo-González L-A. Comparison of shear bond strength of brackets recycled using micro sandblasting and industrial methods. *Angle Orthod* 2015; 85(3): 461-7.
29. Vitale MC, Zaffe D, Botticell A, Caprioglio C. Diode laser irradiation and fluoride uptake in human teeth. *Eur Arch Paediatr Dent* 2011; 12: 90-2.
30. Al-Shaker SM, Nayif MM, Al-Sabawi NA. Microhardness of artificially demineralized enamel treated with different regimes of ACP-CPP and fluoride agents. *Int J Enhan Res Sci Tech Eng* 2014; 3: 102-7.
31. Attal J-P, Atlan A, Denis M, Vennat E, Tirllet G. White spots on enamel: treatment protocol by superficial or deep infiltration (part 2). *Int Orthod* 2014; 12(1): 1-31.
32. Pavithra R, Sugavanesh P, Lalithambigai G, Arunkulandaivelu T, Kumar PM. Comparison of microhardness and micromorphology of enamel following a fissurotomy procedure using three different laser systems: An in vitro study. *J Dent Lasers* 2016; 10(1): 10-5.
33. Yussif N, Saafan M, Mehani S. Impact of welding the dental enamel walls of the fissure system using semiconductor laser: In-Vitro study. *Dentistry* 2017; 7(8): 3-7.
34. Awooda E, Almuslet N. Evaluation of the effectiveness of low power diode laser with different wavelengths in dental caries prevention. *J Dent Lasers* 2015; 9(2): 89-93.
35. Silva-Fialho P, Ferreira R, Leal J, Tabchoury C, Vale G. Effect of high-fluoride dentifrice and bracket bonding composite material on enamel demineralization adjacent to orthodontic brackets in vitro. *J Clin Exp Dent* 2021; 13(5): e493.
36. Yang S-Y, Jeong IJ, Kim K-M, Kwon J-S. Time-dependent effects after enamel fluoride application on an acid etching system in orthodontic bracket bonding. *Clin Oral Investig* 2021; 25: 497-505.
37. De Sant'anna GR, Dos Santos EAP, Soares LES, Do Espirito Santo AM, Martin AA, Duarte DA, et al. Dental enamel irradiated with infrared diode laser and photoabsorbing cream: Part 1—FT-Raman Study. *Photomed Laser Surg* 2009; 27(3): 499-507.
38. Alqahtani MA, Andreana S, Rumfola JL, Davis E. Effect of diode laser and topical fluoride applications on white-spot lesions in bovine enamel. *Gen Dent* 2019; 67(6): 45-51.
39. Moharam L-M, Sadony D-M, Nagi S-M. Evaluation of diode laser application on chemical analysis and surface microhardness of white spots enamel lesions with two remineralizing agents. *J Clin Exp Dent Res* 2020; 12(3): e271.
40. Yahya NA, Omar ZQ. Evaluation of different surface treatment methods on shear bond strength of orthodontic brackets on demineralized enamel. *Erbil Dent J* 2021; 4(2): 159-67.

41. Saifeldin H, Samaha A, Sanafawy H. Effect Of White Spot Lesion Pretreatment With Silver Diamine Fluoride Compared To Diode Laser On The Shear Bond Strength Of Orthodontic Brackets. An In-Vitro Study. *Egypt Dent J* 2023; 63(1): 149-61.
42. Bakhadher W, Halawany H, Talic N, Abraham N, Jacob V. Factors affecting the shear bond strength of orthodontic brackets—a review of in vitro studies. *Acta medica* 2015; 58(2): 43-8.
43. Gorelick L, Geiger AM, Gwinnett AJ. Incidence of white spot formation after bonding and banding. *Am J Orthod* 1982; 81(2): 93-8.
44. Kannan A, Padmanabhan S. Comparative evaluation of Icon® resin infiltration and Clinpro™ XT varnish on colour and fluorescence changes of white spot lesions: a randomized controlled trial. *Prog Orthod* 2019; 20: 1-8.
45. Gholami S, Boruziniat A, Talebi A, Yazdandoust Y. Effect of Extent of White Spot Lesions on the Esthetic Outcome after Treatment by the Resin Infiltration Technique: A Clinical Trial. *Front Dent* 2023; 20: 40.